

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 1273

din 07 decembrie 2017

Prin nota nr. 2/23736/DAERIP/24271/SI/2017 Direcția afaceri europene, relații internaționale și programe a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii observațiile finale cuprinse în Raportul definitiv privind România, întocmit de Comitetul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului în cea de-a 121 – a sesiune de evaluare.

Analizând nota direcției de specialitate și înscrisurile atașate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Prin adresa Direcției Naționale Anticorupție nr. 2742/C/2017, înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii cu numărul 23736/14 noiembrie 2017, a fost transmis raportul definitiv întocmit de Comitetul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului în cadrul celei de-a 121-a sesiuni de evaluare a României, 16 octombrie - 10 noiembrie 2017, pentru de a se analiza oportunitatea fructificării concluziilor raportului, eventual prin exprimarea unei poziții oficiale.

Prin adresa Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nr. 2839/C/1804/2017, înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii cu nr. 23969/16.11.2017, a fost comunicat același raport al Comitetul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului în cadrul celei de-a 121-a sesiuni de evaluare a României, cu solicitarea de a supune dezbaterii Consiliului Superior al Magistraturii cele reținute în

raport, în vederea adoptării unei poziții oficiale în sensul apărării independenței sistemului judiciar de către forul constituțional îndrituit să o facă.

Raportul Comitetului Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, adoptat în cea de a 121-a sesiune de evaluare, 16 octombrie – 10 noiembrie 2017, cuprinde observațiile finale referitoare la respectarea de către statul român a prevederilor Pactului Internațional privind Drepturile Civile și Politice (adoptat în anul 1966 și ratificat de România în anul 1974).

Raportul Comitetului Națiunilor Unite a fost adoptat la data de 9 noiembrie 2017, în cadrul unei proceduri simplificate, cu ocazia celei de a cincea raportări periodice.

Raportul cuprinde două părți: o primă parte în care sunt expuse aspectele pozitive (ocazie cu care au fost reținute reglementările legislative la nivel național și ratificarea unor protocoale și convenții internaționale în domeniu), precum și o a doua parte ce conține aspecte față de care s-au manifestat îngrijorări și recomandări.

Principalele îngrijorări și recomandări au vizat următoarele domenii: cadrul legal și constituțional în care este implementat Pactul; instituțiile naționale privind drepturile omului; egalitate și nediscriminare privind minoritatea romă; atacuri motivate de rasism; discriminare pe baza de orientare sexuală și identitate de gen; populație afectată de HIV/SIDA; persoane cu dizabilități; egalitate între bărbați și femei; violențe împotriva femeilor și copiilor, inclusiv violență domestică; sănătate sexuală; interzicerea torturii și a altor tratamente ori pedepse prin cruzimi, inumane sau degradante; rele tratamente în facilități de îngrijire publică; libertatea și securitatea persoanei și tratamentul persoanelor private de libertate; eliminarea sclaviei; dreptul la un proces echitabil și independența justiției; protejarea minorilor și drepturile copilului; minorități naționale și religioase.

Se apreciază că: „Statul ar trebui să-și consolideze eforturile de a promova aplicarea eficientă a dispozițiilor Pactului în fața instanțelor naționale și de a continua formarea avocaților, procurorilor și judecătorilor cu privire la tratatele internaționale privind drepturile omului și creșterea gradului de conștientizare în rândul publicului larg” (paragraful 6).

În acest context, Comitetul: „își exprimă preocuparea față de acuzațiile privind corupția persistentă în rândul tuturor ramurilor guvernamentale, inclusiv în sistemul

judiciar și în rândul procurorilor, precum și impactul său negativ asupra deplinei folosințe a drepturilor garantate de Pact, și de inițiativele parlamentare de schimbare a direcției legislației anticorupție. De asemenea, își exprimă îngrijorarea privind raportările potrivit cărora șeful DNA a fost supus unor hărțuiri, în raport cu activitatea sa” (paragraful 7).

Se apreciază că: „statul ar trebui să sporească eforturile pentru combaterea corupției în rândul tuturor puterilor și să asigure protecția necesară oficialilor implicați în lupta anticorupție” (paragraful 8).

De asemenea, se menționează că: „Statul-parte ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a se asigura că instituțiile sale naționale pentru drepturile omului respectă pe deplin principiile de la Paris și asigură funcționarea lor independentă, transparentă și eficientă” (paragraful 10).

Atunci când se analizează dreptul la un proces echitabil și independența justiției, Comitetul se arată îngrijorat față de: „raportările privind atacuri nejustificate asupra independenței sistemului judiciar venite din partea persoanelor ce ocupă funcții publice și mass-media, precum și față de raportările privind politizarea parchetelor”. Totodată, se manifestă îngrijorarea față de: „raportările privind dificultățile practice de a se obține asistență juridică reprezentare efectivă pe parcursul procedurilor de urmărire penală” (paragraful 39).

În cuprinsul recomandării, se arată că: „statul membru ar trebui să își continue eforturile în vederea protejării independenței depline și a imparțialității sistemului judiciar, precum și cu privire la garantarea exercitării funcțiilor sale judiciare fără niciun fel de presiune sau imixtiune. De asemenea, acesta trebuie să ia măsuri în vederea protejării acuzării împotriva oricăror interferențe nejustificate. Statul membru ar trebui să se asigure că avocații au posibilitatea efectivă de a reprezenta persoanele aflate în arest preventiv în cursul procedurilor de urmărire penală” (paragraful 40).

În partea finală a raportului se arată că statul ar trebui să asigure diseminarea Pactului și a protocoalelor adiționale, precum și a celui de al cincilea raport periodic și a observațiilor finale în vederea conștientizării drepturilor prevăzute în Pact în rândul

autorităților judiciare, legislative și administrative, a societății civile, a organizațiilor nonguvernamentale din acest domeniu, precum și pentru publicul larg.

Raportul vizează, printre altele, elemente relevante pentru situația actuală din sistemul judiciar român, atenția fiind îndreptată spre aspectele privind corupția și independența justiției.

Astfel, analizând problemele de interes și recomandările expuse în cadrul acestui raport, se constată preocuparea Comitetului Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului față de acuzațiile privind corupția și impactul negativ pe care aceasta îl are asupra deplinei folosințe a drepturilor garantate de Pact. Totodată, inițiativele parlamentare de a schimba legislația anticorupție, precum și raportările conform cărora procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție a fost supus unor hărțuiri legate de activitatea desfășurată reprezintă elemente de îngrijorare în viziunea Comitetului.

Identificând aceste probleme, în cadrul raportului se recomandă statului membru să ia măsuri pentru a întări eforturile de combatere a corupției la toate nivelurile de guvernare, precum și pentru asigurarea protecției necesare a persoanelor implicate în lupta anticorupție.

Un alt aspect ce a atras atenția Comitetului vizează dreptul la un proces echitabil și independența sistemului judiciar, care sunt afectate din cauza raportărilor privind atacurile nejustificate atât ale persoanelor ce dețin funcții publice, cât și ale mass-mediei la adresa independenței sistemului judiciar. Aceste raportări vizează, de asemenea, politizarea parchetelor, precum și dificultățile practice de a asigura asistența juridică efectivă și reprezentarea în cursul procedurilor de urmărire penală.

Față de aceste observații, statul trebuie să se asigure în continuare că independența și imparțialitatea sistemului judiciar sunt asigurate și apărate, și că funcțiile sale judiciare sunt exercitate fără nici un fel de presiune sau imixtiune. Mai mult, recomandările Comitetului au în vedere și luarea de măsuri pentru protejarea activității de urmărire penală împotriva interferențelor nejustificate.

Atât Direcția Națională Anticorupție, cât și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție au adresat Consiliului Superior al Magistraturii rugămintea exprimării

unui punct de vedere cu privire la observațiile și recomandările cuprinse în raportul în cauză, în sensul apărării independenței sistemului judiciar, dat fiind faptul că acestea reflectă existența unor atacuri împotriva independenței sistemului judiciar, și în principal, împotriva Direcției Naționale Anticorupție.

Independența magistratului trebuie să fie premisa oricărui stat de drept și garanția pentru o eficientă realizare a actului de justiție, iar Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește, în acest sens, rolul de garant al independenței justiției, conform art. 133 alin.(1) din Constituția României și art.1 alin (1) din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare. De asemenea, conform art. 75 alin.(1) din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a apăra judecătoria și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea.

Având în vedere considerentele expuse, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii urmează să ia act de observațiile și recomandările cuprinse în Raportul definitiv privind România, întocmit de Comitetul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului în cea de-a 121-a sesiune de evaluare.

În temeiul prevederilor art. 36 lit. j) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor membrilor prezenți,

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art. 1. Ia act de observațiile și recomandările cuprinse în Raportul definitiv privind România, întocmit de Comitetul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului în cea de-a 121-a sesiune de evaluare.

Art. 2. Prezenta Hotărâre nr. 1273/07.12.2017 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Direcției afaceri europene, relații internaționale și programe, în vederea punerii în aplicare, potrivit legii.

Data în București, la data de 07 decembrie 2017

Președinte,
Judecător Mariana GHENA

